

GRÖNA BILISTER

KomKomKom

- Kommuners Kommunikation om Klimatsmarta Kommunikationslösningar

Gröna Bilister
Mars 2013

Kommunicera mer om hållbara kommunikationer, kommuner!

2012 års Trafikantvecka hade aktiviteter i 116 kommuner, varav 43 kommuner deltog i den nationella Sparsam Körning-tävlingen. Året innan var det 16 kommuner – mer än en fördubbling på ett år. Samtidigt gjorde hela tjugo kommuner ”Superkonceptet”; de visade upp många olika alternativ till bensinbilen, hade provkörningar av alltifrån elcyklar till gasbilar och satsade rejält på information kring alternativa transporter. Så visst händer det mycket i kommunernas arbete för hållbara transporter!

Men vi upplever ändå att kommunernas kommunikation kring hållbara transportfrågor kan bli ännu bättre. Den systematiska som finns för kommunen egna, faktiska miljöarbete saknas ofta när det gäller att påverka kommunmedborgare, lokala företag och organisationsvärlden. Det innebär en onödigt hög negativ påverkan från transporter, och att de mål som uppnås medför en onödigt hög kostnad.

Vårt erbjudande till landets kommuner

Kommunernas informationsarbete för hållbar mobilitet är helt avgörande för att vi ska nå klimat-, miljö- och hälsomål. Därför bistår vi gärna kommuner som vill ha stöd i framtagandet av alltifrån övergripande mål till konkreta insatser för hållbar mobilitet. Hör av er!

Därför har vi, med stöd från Naturvårdsverket, genomfört projektet KomKomKom - Kommuners Kommunikation om klimatsmarta kommunikationslösningar. Vi har

- A) Granskat 50 kommunala kommunikationsinsatser inom hållbara mobilitetslösningar
- B) Utifrån detta tagit fram konkreta exempel på lyckade kommunikationsinsatser
- C) Tagit fram en enkel metodik för kommuners kommunikation om hållbara transporter
- D) Förstärkt befintliga mellankommunala nätverk inom kommunikationsområdet

Arbetet är viktigt, eftersom kommunerna har en nyckelroll i omställningsarbetet. De är ofta den största arbetsgivaren lokalt, de har en tillräckligt stor fordonsflotta för att kunna påverka drivmedelsbolag och bilhandel i hållbar riktning, de har planmonopol och monopol på hushållsavfallet, och mycket annat. Därtill har de flesta kommuner långtgående miljö- och klimatmål – och allt detta genomförs bäst understött av framgångsrik kommunikation.

Denna skrift kan användas vid alla tillfällen då kommunen planerar kommunikationsinsatser kring hållbar mobilitet, men tar särskilt avstamp i trafikant- eller mobilitetsveckan. Här samarbetar vi med Cykelfrämjandet och Föreningen Sveriges Regionala Energikontor, för att kunna ge kommunerna förstärkt stöd. Använd oss!

Mattias Goldmann
Gröna Bilister

Ett stort tack till Naturvårdsverket som stöttat detta projekt, och till den särskilda utredaren Linda Backman som bistått i att ta fram mycket av materialet.

Övergripande analys

En stor majoritet av de kommuner vi granskat har under trafikant- eller mobilitetsveckan fokuserat på att ha konkreta händelser på stan. Det har till exempel varit arrangemang som att testa elcykel, prova eco-driving i simulator, eller utställning av elbilar. På många håll har man delat ut material som reflexer och sadelskydd. Det har också varit vanligt att ha tävlingar inom kommunen, och i vissa fall mellan kommuner.

Budgeten för kommunens insats varierar kraftigt, från de som enbart investerar sin tid till de som avsätter uppemot en kvarts miljon kronor. På samma sätt varierar kunskapen om vad man får för resultat av sina insatser; många kommuner har ingen systematisk utvärdering alls medan några kan visa upp konkreta, mätbara och imponerande resultat. Men knappast någon har låtit genomföra en extern utvärdering – säkert till stor del av budgetskäl.

Nästan alla kommuner som genomfört arrangemang kring hållbar mobilitet vittnar om ett gott internt engagemang i kommunen. Ansvariga tjänstemän berättar dock ofta om att man visserligen fått politiskt stöd för medverkan i trafikantveckan, men inte fått avsätta tillräckligt med tid för förberedelser, och alltså i många fall inte haft en specifik budget för projektet.

Inspirerande exempel

Här presenterar vi några konkreta exempel på lyckade kommunikationsinsatser, utifrån kriterierna

1. Tydligt, mätbart mål och tydligt avgränsad målgrupp
2. Konkret och uppföljningsbar projektbudget
3. Starkt och tydligt genomslag hos målgruppen
4. Goda möjligheter för spridningseffekter till andra kommuner och andra relevanta aktörer

Många av exemplen är från trafikantveckan i september (även kallad mobilitetsveckan), då det är ett tydligt tillfälle för konkreta, avgränsade och jämförbara kommunikationsinsatser. Denna fokus underlättar också för kommuner som själva vill ha stöd för framtida kommunikation för denna vecka. Men några exempel kommer från andra kampanjer.

Barn: Umeå

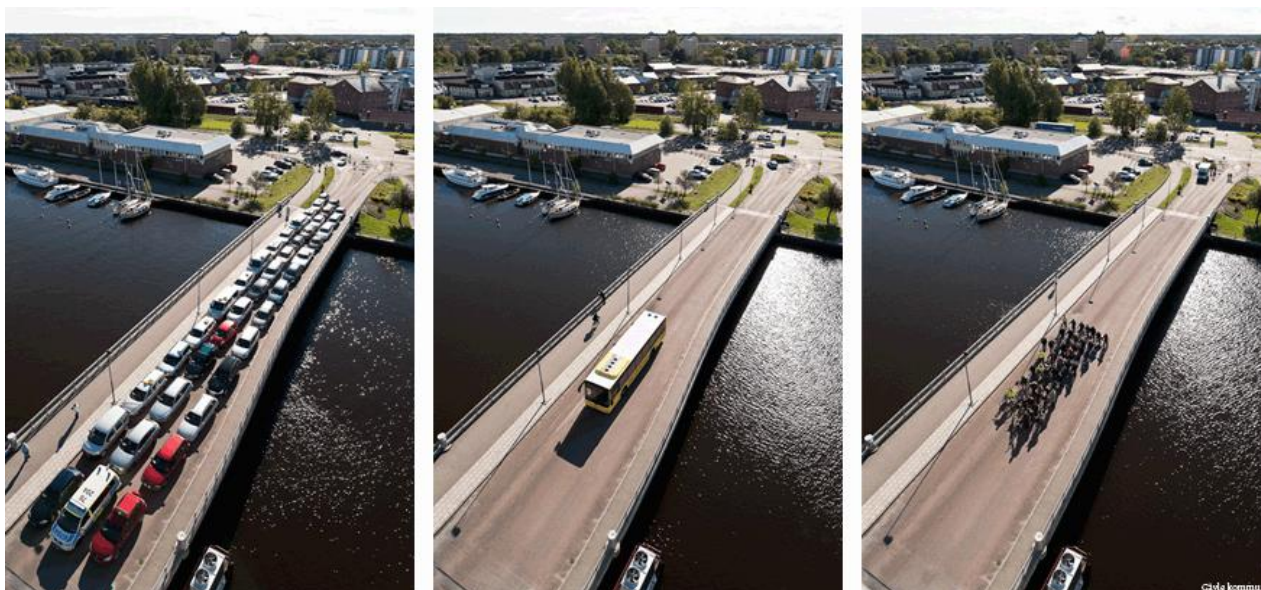
Låt oss börja med barnen – även om ”Barn” förstås inte är en avgränsning på samma sätt som cykel eller bil. Ändå är sättet att framgångsrikt nå ut till barn så pass annorlunda att det förtjänar en egen rubrik.

Kulturverket och Be Green Umeå låter inom ramen för projektet Fair City barn presentera hur Umeå skulle se ut i framtiden om de fick bestämma. Barnen får lära sig mer om hur vi reser idag, genom resor i staden med el-buss, besök på flygplatsen, tåget och den nya gång- och cykeltunneln under Umeås C. Dessutom får barnen en demonstration av el-cyklar samt en presentation av både nya och gamla E4:an. Sedan får de fantisera fritt kring hur man i framtiden kommer att röra sig i staden. 60 elever arbetar tillsammans med konstnärer från Kulturverket. Verken presenteras under invigningen av kulturhuvudstadsåret 2014, och flyttas sedan ut till stadsdelarna, där man fortsätter fokusera på framtida mobilitet.

Kontakt

Martin Svensson, Martin.svensson@umea.se, 090- 16 49 61

Bussresor: Gävle och Östersund

Gävles illustration av hur utrymmeseffektivt det är med buss eller cykel

Gävle kommun vann år 2009 European Mobility Week award och kom i final för sitt arbete 2012¹. Kommunen anordnade en lång rad aktiviteter under trafikantveckan, bland annat en Cykla eller gå till skolan-tävling, utdelning av frukostpåsar till de som valde att resa hållbart, elbilsseminarium och cykelorientering.²

Därtill utmanade kommunen Östersund i ”Stadskampen”, där den stad som kunde visa upp flest bussresor under en dag vann. I Gävle och Östersund var bussresan gratis den 22 september klockan 09-15, mot uppvisande av bilnyckel. Östersund, som tio år i rad medverkat i trafikantveckan, kompletterade med ”Ta nattbussen från krogen”, där glasunderlägget från krogen fungerade som gratisbiljett.³ Därtill kunde man vinna buss- och biobiljetter genom att rösta fram favoriten bland de temporära gröna miniparkerna som placerats på parkeringsplatser under devisen ”Östersunds park(erings)dag”. I Gävle ökade bussresandet 13 % under lördagen, jämfört med snittet för de tre föregående lördagarnas resande, i Östersund med hela 36 procent.

Både Gävle och Östersund har också arbetat innovativt med att få till en verklig dialog med medborgarna. I Gävle hölls ”dialogpromenad” där man kunde promenera med politiker för att diskutera utformning av trafiklösningar i innerstaden. I Östersund var målet att bli fossilbränslefri fokus för en omfattande diskussion.

I Gävle var budgeten för arbetet cirka 185 000 kronor, vilket dock inte inräknar samarbetspartnernas aktiviteter och arbetstid.

Trafikantveckan i Gävle dokumenterades av gymnasieelever på medieprogrammet på Borgarskolan, och för att permanent arbeta med att öka andelen bussresor, har en fokusgrupp etablerats.

¹ <http://www.mobilityweek.eu/award/hall-of-fame/>

² En video över Gävles aktiviteter finns på http://www.youtube.com/watch?v=W9_IQHT1cDw

³ En video över Östersunds aktiviteter finns på http://www.youtube.com/watch?v=-04vsa_shHs, samt <http://www.youtube.com/watch?v=vQF4W7TIn-A>

Kontakt

Anna Lövgren, anna.lovgren@gavle.se, 070-320 98 00

Anne Sörensson, anne.sorensson@ostersund.se, 064-25 12 25

Cykel: Umeå och Gävleborg

Be Green Umeå har länge arbetat med olika kampanjer för ökat cyklande, och under trafikant-

Fakta "Be Green Umeå"

Be Green Umeå ger tips om hur du kan bli en grönare medborgare. Bland annat så kan du:

-Låna elcykel gratis

-Få tips om hur du reser smartare till jobbet

-Få tips om vilken typ av lampa du kan använda som sparar energi.

-Få information om hur en bilpool fungerar.

"Be Green" drivs av Umeå kommun

<http://www.begreenumea.se/#>

veckan genomförde man både i Umeå och Vindeln test av cyklar för kommunanställda och allmänhet. Cykellysen och reflexer delades ut till cirka 2 000 cyklister. Cyklisterna kunde också få sin cykel servad gratis och direkt under trafikantveckan. Totalt nådde man ut till 3 000 personer under veckan. Den totala budgeten för båda kommunerna var på under 40 000 kronor.⁴

Gävleborgs arbete med att stimulera cykling har med "Vintercyklisten" sträckt sig över två vintrar. Totalt har 120 vanebilister regelbundet börjat cykla till och från arbetet, vilket sparat 11,6 ton koldioxid. Bodil Dürebrandt, Gävle kommun, säger: *"Det har varit ett mycket lyckat projekt med tanke på den positiva respons vi fått från våra deltagare och från hur mycket cyklade kilometer de rapporterat in! Vi hade under lång tid funderat på att vidareutveckla Gävle Cykelutmaning som vi genomför sommartid men känt att vi inte har de resurser som krävs att starta upp det arbetet på egen hand. Tack vare det webbverktyg och personella stöd vi fått av regionen har vi genomfört Vintercyklisten två år i rad och planerar att Vintercyklisten blir något som återkommer varje år."*

Kontakt

Johan Sandström, Johan.Sandstrom@umea.se, 090-161 665

Christine Sisell, Christine.sisell@regiongavleborg.se

Drivmedel: Stockholm och Skåne

Att i kampanjform arbeta specifikt med drivmedel är inte särskilt vanligt hos kommunerna, trots att väldigt många jobbar mycket aktivt med omställningen till förnybara drivmedel och eldrift. Stockholm stad höll dock hösten 2012 och våren 2013 en kampanj för att uppmuntra bilister att tanka etanol och fordonsgas.

På sajten www.stockholm.se/tanka gavs information om klimatnyttan med att tanka alternativen till bensin och diesel, liksom hur det kan bidra till lägre utsläpp av lokala luftföroreningar. Själva kontroversen kring bränslena var ett viktigt skäl till kampanjen; "Att vi nu särskilt uppmärksammar etanol- och gasbilsförarna beror på att debatten om etanolens miljönytta tidvis gått hög och möjligheterna att tanka fordonsgas har ibland varit begränsade i Stockholmsregionen."

⁴ <http://greencit.se/blogentry.aspx?entryid=2812>

Kampanjen fick viss kritik i media, på det sätt som man kan vänta sig när man lyfter fram bio-bränslets klimatnytta. Kampanjen kompletterades med orden ” Kan man välja att låta bilen stå för att istället gå, cykla eller åka kollektivt är det förstås det bästa.”

Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne län och kommunförbundet Skåne har tagit initiativ till ”Fossilfritt Skåne 2020”, med målet 100 % fossilbränslefrihet 2020 i energianvändning i byggnader, el och transportbränslen. Till samarbetet har sju kommuner anslutit sig, liksom ett 60-tal organisationer och företag, och ett ökande antal privatpersoner. Uppropet samlar bland annat namn på företagsmässor.⁵

Kontakt

Helene Carlsson, helene.carlsson@stockholm.se, 08-508 28 915

Elcyklar: Sölvesborg

Under trafikantveckan fick anställda inom hemtjänsten, omsorg och särskilt boende möjlighet att testa elcyklar, elbilar och andra miljöfordon. Kommunen genomförde också en presskonferens där de lånade bilarna visades upp och journalister fick provköra elcyklar.

Aktiviteterna hade koppling till att kommunen nu bygger Europas längsta gång- och cykelbro, Ljungaviksbron, och generellt investerar i ett större sammanhängande nät av gång- och cykelvägar.

⁵ <http://www.skane.se/sv/Nyheter/Natur-miljo-och-turism/Kommuner-uppmanas-jobba-for-fossilfritt-Skane/>

Kommunen följde upp aktiviteten efteråt och fann att minst två kommunanställda köpt privat elcykel och ersatt den med bil till och från jobbet, medan kommunens fastighetsingenjör och fastighetschef börjat använda elcykeln för korta tjänsteärenden, istället för bil. Enligt Energi-kontor Sydost genomförde Sölvesborg de bästa aktiviteterna i regionen, bland annat för att man involverat så många aktörer; företag, skolor, det kommunala elbolaget, flera avdelningar på kommunen, biblioteket m.fl.⁶ Kommunen lade ner mycket tid på detta, men hade ingen egentlig budget.

Kontakt

Lars Ivarsson, Lars.Ivarsson@solvesborg.se, 072-15 81 670

Fordon: Eskilstuna

Under en dag i mobilitetsveckan i Eskilstuna fick allmänheten testa biogasbilar, elcyklar och Segway samt sparsam körning i simulatorer⁷. För att locka fler deltagare hade man aktiviteter, artistuppträdanden och tävlingar, bl.a. en cykelkorgstävling. Under en dag försämrades framkomligheten på Nygatan; ”Tidigare år har vi stängt av biltrafiken i city men i år har vi istället informerat om begränsad framkomlighet för motorfordon och gjort det svårt för bilar att ta sig fram i city genom att placera ut blomlådor och annat som minskat framkomligheten”, sade Anna Fall, gruppleddare för mobilitetsgruppen. Den totala budgeten var 2012 på 200 000 kronor.

Eskilstuna mätte resultatet, både i form av förändrade trafikströmmar och kännedom. Antalet fordon under arrangemangstiden minskade med 85 %, och av förbipasserande eller arrangemangsdeltagare kände 45 % till mobilitetsveckan från innan och 26 % visste vad den innebär. 38 % ansåg att de påverkades i sitt val av transportmedel tack vare mobilitetsveckan medan 40 % sa att de ej påverkades och 10 % inte hade någon uppfattning.

Kontakt

Anna Fall, anna.fall29@eskilstuna.se, 016-710 22 62

Informationsfestival: Göteborg

Göteborgs stad anordnade under vecka 38 en Streetsmart festival, med seminarier kring den då ännu inte införda trängselskatten, det västsvenska paketet och cykelstaden Göteborg. Därtill hölls en festival mitt i centrum på lördagen då vissa parkeringsplatser på Grönsakstorget och längs med Bazargatan stängdes av. Festivalen gästades av artister, kommunstyrelsens ordförande, Volvo Cars vice VD samt komikern Peter Apelgren. Uppemot 4 000 personer deltog, och en undersökning som gjordes på plats under dagen visar att de allra flesta var nöjda och tyckte att

⁶ <http://trafikantveckan.nu/content/s%C3%B6lvesborgs-kommun-prisas-f%C3%B6r-sina-aktiviteter-i-samband-med-trafikantveckan-2012>

⁷ <http://www.eskilstuna.se/sv/Bygga-bo-och-miljo/Miljo/Hallbara-resor-och-transporter/Europeiska-mobilitetsveckan/>

det var ett bra sätt att sprida budskapet.⁸ Budgeten för hela veckans alla aktiviteter var ca 2,5 miljoner kronor.

Göteborg och Trafikverket mäter nu kontinuerligt attityderna till de pågående förändringarna, där arbetet med beteendepåverkande kommunikation är en del av helheten, med uppdraget att skapa en levande stad med plats för 30 000 nya arbetsplatser och 40 000 nya bostäder, fler cyklisterna och kollektivtrafikresenärer, färre bilresenärer.⁹

Kontakt

Eva Eriksson, eva.eriksson@trafikkontoret.goteborg.se, 031-368 26 64

Sparsam körning: Eslöv och Ockelbo

I samband med den Europeiska Trafikantveckan ordnade Eslöv kommun möjligheten att testa EcoDriving i simulatorer utanför Stadshuset för kommunanställda. Alla som provade fick pris, t.ex. cykelsadelskydd eller reflex. 58 personer testade simulatören. De som stod i kö till att prova simulatören fick i en Resejämförare jämföra sina resor till och från jobbet. Bland annat tid, ekonomi, miljö och hälsa räknades in. Det skapade många Aha-upplevelser!

Många ville testa ekobilkörning

ESLÖV

Eslövsborna hade chansen att lära sig köra bil miljövänligt på onsdagen. En datorsimulator, med tillhörande ratt, växellåda och pedaler, stod uppställd i Stadshusets foajé.

Det är Europeiska trafikantveckan och EcoDriving är ett av inslagen. Om bilbränsle kan sparas så blir miljön bättre, är tanken.

En strid ström av förhoppningsfulla tog chansen att provköra så energisnålt det bara går.

Kommunens energirådgivare Anna Mattsson och trafikmiljösamordnaren Karolina Wallberg hjälpte folk till rätta och gav tips om lämpliga strategier.

– Det har mest varit kommunanställda som testat, men även en och annan civil Eslövsbo. Nu på eftermiddagen är det flera

nämnder som sammanträder, så vi hoppas att politiker ska testa, berättade de när tidningen kom på besök.

Mycket motorbromsning och långa nersaktningssträckor var några tips.

Fotografen Andreas Hillergren briljerade under andra provkörningen, och det var ju tur för världens klimat – pressfotografer är en yrkesgrupp som kör

mycket bil när de jobbar. Med 470 poäng rusade han upp i ohotad topp på listan.

Knepet? Andreas Hillergren använde bara tre växlar: ettan, trean och fyran, och accelererade endast på trean.

– Femman går inte när man bara får köra i 50 km/h, instruerade han efter testet.

Lenhart Andersson

040-493 25, lenhart.andersson@skt.se

Allmänheten gavs möjlighet att provköra EcoDriving utanför Bilprovningen, och alla som provade ett pris, och Skånska Dagbladet rapporterade om ”en strid ström av förhoppningsfulla” (se nedan).

Eslöv följde upp sparsam körning-testet med personliga intervjuer med åtta personer en vecka efter testkörningen i simulatorerna. Svaren var samstämmiga, det var kul att köra och man tänkte mycket på det de första dagarna efter för att sedan avta.

Ockelbo genomförde liknande simulatorkörningar och följde också upp med intervjuer med deltagare. Bränsleförbrukningen minskade med 5-10 % i stadstrafik, deltagarna var mycket positiva till arrangemanget och vill ha mer utbildning på arbetsplatsen.

⁸ <http://nyavagvanor.se/>

⁹ <http://www.trafikverket.se/Privat/l-ditt-lan/Vastra-gotaland/Vastsvenska-paketet/>

Ockelbos kommunchef Lars Sjödin blev totalvinnare i den nationella sparsam körning-utmaningen där ett fyrtiotal kommuner med simulatorer deltog. Detta gav Ockelbo ett tiotal medieklipp om arrangemanget. Som kommun var Söderhamn bäst, av 43 deltagande kommuner. 2011 deltog bara 16 kommuner, så intresset för tävlingen har ökat snabbt!

Topplistan för sparsam körning-tävlingen 2012

1	Söderhamn	430
2	Vellinge	428
3	Eslöv	415
4	Burlöv	414
5	Botkyrka	402
6	Malung-Sälen	400
7	Borås	388
8	Gävle	383
9	Bollnäs	380
10	Alingsås	378

Kontakt

Anna Mattsson, anna.mattsson@eslov.se, 0413-621 59

Eva Trolle Andersson, Eva.Trolle.Andersson@Ockelbo.se, 0297-555 41

Utländska exempel

Allt görs inte bäst i Sverige – här har vi samlat ett antal inspirerande exempel på hur kommuner i övriga Europa arbetat med trafikantveckan, med länkar för vidare läsning.

Budapest i Ungern jobbade under veckan med att avlasta vägarna genom att lyfta fram Donau som en snabb och vacker alternativ transportled, med gratis transporter under hela trafikantveckan. Man samarbetade också med Critical Mass kring spektakulära cykelaktiviteter.

Larnaka på Cypern stängde av åtskilliga gator under hela trafikantveckan, invigde nya cykelvägar och ett smart mobilitetskort som ger poäng när man köper gröna transportlösningar (bussbiljetter, cykelreparationer etc). Dessa poäng ger sedan rabatt på liknande aktiviteter.

Ljubljana, Sloveniens huvudstad, var bilfri hela veckan, med aktiviteter fokuserade kring gamla stan, med historiska guidade turer till fots och per cykel. En flash mob på årets tema genomfördes också.

Sofia i Bulgarien hade under hela trafikantveckan VeloEvolution-frivilliga, som hjälpte allmänheten att hitta bra cykelvägar och kollektivtrafikrutter som alternativ till bilresor. De erbjöd också gratis cykeluthyrning. Deras ”Park(ing) Day” där p-platser temporärt görs om till grönytor har nu fått efterföljare i Sverige.

Vitoria Gasteiz i Spanien, Europas kulturhuvudstad 2012, presenterade ett grönt transportslag per dag under trafikantveckan. Staden visade också hur gatumark kan användas för andra ändamål om innerstadstrafiken minskar, genom att ha ett utomhusbibliotek på en central p-plats och en cykelpolomatch på en av huvudgatorna. Därtill fick allmänheten bidra till strömmen på Car Free Day-konserten som helt strömförsörjdes genom sol- och pedalkraft.¹⁰

Zagreb i Kroatien vann European Mobility Award 2012, för ett arbete som fokuserade på nya spårvagnar, kollektivtrafik för funktionshindrade, utökade cykelbanor och generellt att skapa en levande innerstad, med gratis lektioner i tae-kwondo och zumba. Luftkvaliteten och bullernivåerna mättes noga runt om i staden, så att förbättringar tydligt dokumenterades.¹¹

---

¹⁰ http://www.mobilityweek.eu/cities/?ci=es_mvwhync1&year=2012

¹¹ http://www.mobilityweek.eu/fileadmin/files/docs/EMW_Award_finalists_and_shortlisted_cities-1.pdf

Rekommendationer

Vi har granskat över femtio kommuners arbete med kommunikation i hållbarhetsfrågor, och själva genom åren medverkat i över hundra aktiviteter för hållbar bilism som kommunerna genomfört. Vi är imponerade av mycket av det vi sett, men ser också klara förbättringsmöjligheter. Vi sammanfattar dem i tio allmängiltiga rekommendationer, som kan tjäna som underlag för framtida planering av trafikant- eller mobilitetsveckan och av andra kommunikationsinsatser för hållbar mobilitet.

1. **Definiera målgruppen.** Många av de kommuner vi granskat har en mycket oklar bild av vilken målgrupp man riktar sig till. Ofta definieras målgruppen som ”allmänheten” eller ”trafikanter”, vilket gör det mycket svårt att målgruppanpassa aktiviteter och budskap. Vi föreslår målgrupper som ”vanebilister som skulle kunna fås att åka kollektivt”, ”sommarcyklister som skulle kunna cykla även vintertid”, etc.
2. **Mångfald snarare än motsatsen.** Många kommuner skapar en motsats mellan bilen och de alternativa transportmedlen. Genom att lyfta fördelarna hos respektive transportslag skapas en positiv vilja av att välja det bästa – och klimatsmartaste.
3. **Målgruppsanpassa.** Bland kommuner som faktiskt har klart definierade målgrupper, ser vi inte alltid att aktiviteter och uttryck faktiskt anpassats till dem man vill nå. Hur tänkte den kommun som vill nå vanebilister genom att dela ut sadelskydd till passerande cyklister?
4. **Sätt mål.** Hur många personer ska nås? Hur mycket ska biltrafiken, bränsleförbrukningen eller klimatpåverkan minska – under själva dagen, en månad senare och ett halvår senare? Utan tydliga mål, som helst ska antas politiskt, är det svårt att utforma aktiviteter som leder till att de uppfylls.
5. **Kampanja inte.** Många kommuner utformar aktiviteter under trafikant- eller mobilitetsveckan som enstaka händelser. Eventuellt återkommer de samma dag ett år senare, men de har mycket begränsad koppling till den dagliga verksamheten. Att stänga av en gata under en dag är typexempel på detta; om gatan dagen efter är öppen som vanligt är det svårt att se hur budskapet (vilket det nu är) bäst framförs på detta sätt.
6. **Våga utmana.** Kommuner som utmanar varandra stimulerar till stordåd, jämfört med om man bara har aktiviteter i största allmänhet. Vi såg detta t.ex. i simulator-utmaningen mellan ett fyrtiotal kommuner.
7. **Involvera näringslivet.** Många kommuner har med sig cykel- och bilhandlare i trafikantveckan, men ganska få tar ett bredare näringslivsgrepp. Andra aktörers händelser, som Jobba Hemma-dagen och Earth Hour, visar att det finns god potential att få med sig näringslivet, och då få ett mycket större genomslag.
8. **Ifrågasätt giveaways.** Vi missunnar inte Ahlgrens Bilar att ha kommunernas trafikantveckor som viktig avsättning, men vi vill se en tydligare koppling mellan vad man ger bort och vad man vill uppnå – och om miljönyttan av många aktiviteter är otydlig, är den negativa miljöpåverkan av utdelade prylar ibland plågsamt påtaglig. Även för produkter med en tydlig koppling till budskapet – som

sadelskydd för cyklar – kan det finnas en mättnad; har inte flertalet cyklister numera någon gång fått ett?

9. **Kopiera andra.** Trafikantveckan är inte längre någon ny företeelse, och det finns mängder med lyckade upplägg som kan tas efter. I denna skrift presenterar vi några, EU:s officiella webbsida har fler, Naturvårdsverket har enorm kunskap om vad som gjorts på olika håll och ni har säkert ett eget nätverk. Genom att ta efter vad andra gjort förut undviker man nybörjarmisstag, minskar kostnaden och ökar jämförbarheten.
10. **Dokumentera, utvärdera och följ upp.** Alltför få kommuner följer upp sina aktiviteter under trafikantveckan, kanske för att man inte har någon budget för detta. Men flera exempel visar hur man kan dokumentera, utvärdera och följa upp i stort sett gratis, t.ex. med enkla formulär direkt på plats, och kanske i samarbete med någon gymnasieklass. Dokumentationen krävs för att kommuner ska kunna ta efter varann, och underlättar för nya ansvariga som ska ta över från de som arbetat med projekten tidigare
11. **Blanda friskt!** Blanda erfarenheter av olika projekt, låt olika erfarenheter mötas och befrukta varandra.
12. **Sprid informationen.** Vi strävar alla efter samma mål, och då bör det vara självklart att sprida informationen om lyckade projekt, så detaljerat att andra kan ta efter. Vi bidrar med denna enkla skrift, bidra du också!

Vidare läsning

På www.trafikantveckan.nu samlar Gröna Bilister, Cykelfrämjandet och Föreningen Sveriges Regionala Energikontor vad som händer under och kring Trafikantveckan. Här hittar du mycket inspiration!

I *Klokboken* har vi med partners från hållbarhetsvärlden samlat många konkreta tips på hur man arbetar med kampanjer kring hållbar mobilitet. Du hittar den på <http://www.regionorebro.se/download/18.7ad2d0e213c836ea1f54f8/1360761576144/RF%C3%96+Klokboken+2013+web+NY.pdf>

På www.gronabilister.se finner du kommunrankingar och mycket annat!

Kontakta oss gärna!

Gröna Bilister, info@gronabilister.se, 018-320 220, Box 7070, 103 87 Stockholm